

Сучасна методологія літературознавчих досліджень

Кредити та кількість годин: денна / вечірня форма 6 ECTS; 180 годин: 12 лекційних, 18 практичних, 2 консультація, 148 самостійна робота; екзамен

I. Опис навчальної дисципліни

Надстрімкий розвиток технології, стихійність і гіпермобільність їх розповсюдження зумовлюють докорінні зміни у сфері комунікації та перевертають уявлення про закони функціонування тексту. Це поняття у сучасному соціокультурному просторі набуває все ширшого значення та фігурує як багатшарова, відкрита система, що регулює / відтворює комунікативні процеси, водночас множаючи форми свого існування. У добу, головною ознакою якої є текстоцентризм, специфічно нові завдання постають перед філологом. Це вже не тільки тлумачення окремих творів і виявлення загальних закономірностей літературного процесу. Насамперед, ідеться про винайдення результативних та універсальних моделей розуміння тексту, зокрема сучасної літератури, з урахування неминучості застосування інтрмедіального, кроскультурного, міждисциплінарного підходів. У курсі «Сучасна методологія літературознавчих досліджень» запропоновано огляд і характеристику актуальних методів аналізу художніх текстів.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розширити базовий обсяг знань аспірантів у галузі теорії літератури, ознайомити з розмаїттям сучасних методів вивчення художніх текстів, а також підготувати до самостійної науково-дослідницької роботи, зокрема дисертації, з використанням оптимальної методології.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набути такі компетентності:

ЗК 2. Здатність вільно застосовувати академічну українську й іноземну мови в науковій роботі, науково-педагогічній та інноваційній діяльності, у практиці професійного спілкування, урахувавши написання українською та іноземною мовами власних наукових творів різного змісту й обсягу з високим рівнем граматичної корекції (дисертація, наукова стаття, автореферат, тези, наукова доповідь, заявка на науковий грант, договір про співпрацю, звіт про наукову роботу тощо).

ФКЗ 1. Здобуття глибинних знань про основні функції і новітні закони розвитку філологічної науки, про тенденції вивчення літературного процесу в Україні, Європі та світі.

ФКЗ 2. Вільна орієнтація в широкому діапазоні літературознавчих напрямів та шкіл, передових концептуальних і методологічних знань у галузі науково-дослідної та професійної діяльності й на межі предметних галузей.

ФКУ 1. Уміння критично аналізувати художні тексти, тенденції сучасного літературного процесу, еволюцію літературних родів, жанрів, художніх стилів.

ФКУ 2. Здатність генерувати, синтезувати й оцінювати нові та комплексні ідеї щодо літературних текстів, контекстів і методологій та розв'язувати значущі проблеми у сфері професійної діяльності, науки й інновацій.

ФКУ 3. Здатність критично оцінювати й аналізувати наукові публікації та аргументовано з'ясовувати значення новітніх філологічних надбань у контексті глобалістики.

ФКУ 4. Здатність самостійно збирати, опрацьовувати, узагальнювати літературознавчу інформацію, розробляти теоретичні моделі, розширюючи й переоцінюючи наявні знання та філологічні практики.

ФКУ 5. Уміння запроваджувати літературознавчу методологію, базовану на результатах наукових досліджень, міжнародних стандартах і рекомендаціях.

ФКК 1. Здатність зрозуміло і толерантно, засвідчуючи високу наукову компетентність, формулювати й обґрунтовувати власні висновки українською й іноземними мовами в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-діловій царинах.

ФКА 2. Здатність вибирати й застосовувати оригінальну оптику та найбільш ефективні підходи в аналітичних студіях, ініціювати інноваційні комплексні проєкти й проявляти лідерство, самостійність та повну автономність під час їх реалізації.

ФКА 3. Здатність демонструвати авторитетність, інноваційність, професійну компетентність і доброчесність, постійно розвивати нові ідеї або процеси в інноваційних контекстах професійної та наукової діяльності.

III. Результати навчання

Здобувачі освіти оволодіють такими програмними результатами:

ПРН 1. Знати актуальні сучасні літературні тенденції і процеси розвитку та їх взаємозв'язки, новітні дискусії та напрями дослідження у філологічній науці в контексті глобалістики.

ПРН 2. Розуміти, характеризувати, порівнювати, класифікувати, синтезувати та критично оцінювати нові та комплексні літературознавчі й лінгвістичні ідеї, концепції, модуси, школи та публікації, використовувати міждисциплінарні зв'язки в системі наукової аргументації.

ПРН 3. Застосовувати концептуальні знання та вміння для самостійного виконання наукових досліджень і міждисциплінарних проєктів, підготувати й апробувати дисертацію, що ґрунтується на використанні інноваційних методологій, розв'язує значущу літературознавчу проблему, розширює й переоцінює наявні знання та філологічні практики.

ПРН 5. Обирати й реалізовувати на практиці перспективну наукову співпрацю для обраного напрямку дослідження, ініціювати інноваційні комплексні проєкти, демонструвати авторитетність, самостійність, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових творчих ідей або процесів в інноваційних контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 6. Оволодіти специфікою наукового спілкування академічною українською та іноземною мовами в усній і письмовій формах, вільно застосовувати набуті знання в різних ситуаціях міжкультурної комунікації.

ПРН 7. Аргументовано презентувати в науковому та ненауковому середовищі результати власної пошуково-дослідницької діяльності (під час наукових семінарів, конференцій, зустрічей, громадських ініціатив, лекційних і семінарських занять тощо).

ПРН 9. Критично оцінювати власну навчальну й науково-професійну діяльність, прагнути до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1.	Історія становлення літературних досліджень
2.	Основні віхи літературознавчої думки (до XX століття)
3.	Перехід до естетико-психологічних акцентів у літературознавчих методологіях
4.	Провідні теорії трактування літературного твору в історії та теорії літератури (міжвоєнний період XX ст.)
5.	Література у світлі вивчення проблем комунікації

6.	Методологічний стан сучасної української науки про літературу
7.	Захист підсумкових проєктів

